

MĚSTYS KRUCEMBURK

Náměstí Jana Zrzavého 13
582 66 Krucemburk

Krizové řízení

ZÁKLADNÍ INFORMACE PRO OBYVATELE MĚSTYSE KRUCEMBURK PRO PŘÍPAD VZNIKU MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI, HAVÁRIE, NEHODY APOD.

Úvod str. 1-3

1. Základní informace str. 4-7

1.1. Zdroje nebezpečí str. 4

1.2. Přehled vybraných nebezpečných látek a první pomoc str. 4-6

1.3. Základní právní informace str. 7-8

2. Způsoby vyrozumění str. 8-9

2.1. Poplachové sirény str. 8-9

2.2 Sdělovací prostředky a další možnosti uvědomění obyvatel str. 9

3. Zásady chování při mimořádné události str. 10-20

3.1. Všeobecné zásady a doporučení občanům str. 10-14

3.2. Únik nebezpečné látky str. 15

3.3. Požár str. 15-16

3.4. Dopravní nehody str. 16-17

3.5. Povodně str. 18

3.6. Zásady chování při vyhlášení evakuace str. 18-19

3.7. Epidemie a nákazy str. 19-20

3.8. Teroristické akce str. 20

4. Zásady první a vzájemné pomoci str. 21-23

5. Důležitá telefonní čísla a informace str. 24

Závěr str. 24

TELEFONNÍ ČÍSLA TÍSŇOVÉHO VOLÁNÍ

112 TÍSŇOVÉ VOLÁNÍ

150 HASIČI

155 ZÁCHRANNÁ SLUŽBA

158 POLICIE ČR

ÚVOD

Mimořádnou událostí se rozumí škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.

Ochrana života, zdraví, majetku a životního prostředí je jedním ze základních úkolů orgánů státní správy a samosprávy. Za tímto účelem vytváří stát integrovaný záchranný systém (IZS), jehož cílem je účinně působit v případě vzniku nenadálých živelných pohrom nebo průmyslových havárií apod.

Základními složkami tohoto systému jsou:

- Hasičský záchranný sbor ČR
- Policie ČR
- Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje
- Zdravotnická záchranná služba

Podle charakteru a rozsahu mimořádné události působí v IZS ostatní složky, zejména

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory
- zařízení civilní ochrany
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby
- neziskové organizace a sdružení občanů, které lze využít k záchranným a likvidačním pracím

Na úrovni kraje jej tvoří:

a) základní profesní složky s nepřetržitou pohotovostí

- Hasičský záchranný sbor Kraje Vysočina, územní odbor Havlíčkův Brod (HZS);
- Územní středisko záchranné služby Havlíčkův Brod (ZZS);
- Policie ČR, územní odbor Havlíčkův Brod (PČR);

b) další složky IZS

- civilní ochrana;
- hygienická služba;
- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil;
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby.
- SDH Krucemburk;

c) smluvní síly a prostředky

- síly a prostředky subjektů Kraje Vysočina.

Krajské operační a informační středisko IZS (KOPIS)

adresa: Jihlava, Ke Skalce 32,

☎ 150, 112

- je ve spojení se středisky Zdravotnické záchranné služby, Policie České republiky
- každou mimořádnou událost předává všem základním složkám IZS.

Odpovědnost za organizaci a koordinaci IZS má v Kraji Vysočina hejtmán Kraje.

Důležitým faktorem, který může výrazně ovlivnit rozsah ztrát na životech, zdraví a majetku občanů, je připravenost každého z nás na řešení mimořádné události a snaha pomoci postiženým spoluobčanům.

1. ZÁKLADNÍ INFORMACE

1.1. Zdroje nebezpečí

Za možné zdroje nebezpečí a vzniku mimořádných situací považujeme především:

- únik nebezpečné látky při výrobě nebo při dopravě
- požáry
- dopravní nehody (silnice, železnice, letecký provoz)
- rozsáhlé epidemie a nákazy
- teroristické akce
- odpady
- živelní pohromy
- povodně a záplavy

1.2. Přehled vybraných nebezpečných látek a první pomoc

Nejrozšířenější škodliviny - vlastnosti, příznaky zasažení a první pomoc :

Amoniak - čpavek - NH₃

- je bezbarvý plyn, lehčí než vzduch, ostrého štiplavého zápachu, při odpařování z kapalného stavu tvoří chladnou mlhu, která je těžší než vzduch, se vzduchem tvoří leptavou výbušnou směs, je málo hořlavý,
- kapalný i plynný silně dráždí a leptá oči, dýchací cesty, plíce a kůži, způsobuje dráždivý kašel a dušnost, křeče dýchání mohou vést až k udušení, kapalný vyvolává silné omrzliny, nadýchání těžších koncentrací může přivodit až smrt.

První pomoc :

- přenést postiženého na čistý vzduch, uložit do stabilizované polohy, uvolnit těsné součásti oděvu, při zástavě dechu okamžitě zavést umělé dýchání, (i pomocí přístroje), potřísněné součásti oděvu sejmout, postižená místa na těle oplachovat vodou a pokrýt sterilním obvazem, omrzlá místa na těle netřít, zasažené oči důkladně promývat asi 10 - 15 minut vodou směrem od kořene nosu při násilném otevření víček, postiženého transportovat vleže ve stabilizované poloze, postiženého nesmíme nechat prochladnout, přivolat lékařskou pomoc.

Chlór - Cl₂

- je žlutozelený plyn, těžší než vzduch - (**tzn. drží se při zemi !**), značně jedovatý a žíravý, při styku s vlhkým vzduchem tvoří mlhu,
- nadýchání chlórem vede k těžkému poleptání dýchacích cest a plic, je možný vznik plicního otoku, a to i se zpožděním do dvou dnů, plyn vyvolává těžké poleptání očí a podráždění kůže až po tvorbu puchýřů, kapalný chlór může vyvolat omrzliny.

První pomoc :

- přenést postiženého na čistý vzduch, uložit ho do stabilizované polohy, uvolnit těsné součásti oděvu, při zástavě dechu provést umělé dýchání (i pomocí přístroje), sejmout potřísněné součásti oděvu, postižená místa na těle okamžitě opláchnout vodou a pokrýt sterilním obvazem, případně čistými plenami, plátnem apod., zasažené oči důkladně promývat vodou asi 10 - 15 minut (směrem od nosu !), transportovat vleže ve stabilizované poloze, při první pomoci musí záchránce používat ochranné prostředky, přivolat lékařskou pomoc.

Oxid siřičitý - SO₂

- kapalný je nereaktivní, při odpařování se tvoří mlha, která je těžší než vzduch, tvoří se leptavá směs, plyn je bezbarvý se štiplavým zápachem, rozpouští se ve vodě,
- dráždí extrémně oči, dýchací cesty i plíce - tvorba otoku plic, možnost poškození hlasivek, vznik dráždivého kašle, dušnost, bezvědomí až smrt.

První pomoc :

- zasažené oči důkladně promývat asi 10 - 15 minut vodou směrem od nosu při násilném otevření víček, použít mokré kapesník (mul, tampon) nebo masku, vyvést postiženého ze zamořeného prostředí, sejmout zasažený oděv, zasažená místa opláchnout a přikrýt sterilním obvazem, udržovat postiženého v klidu, případně zajistit přívod kyslíku, je nutná lékařská pomoc.

Etylén - C₂H₄

- je bezbarvá kapalina s nasládlým zápachem, rychle se odpařuje za tvorby chladné mlhy, plynný etylén je těžší než vzduch, se vzduchem tvoří výbušnou směs, plyn je málo rozpustný ve vodě, - dráždí oči a dýchací cesty, plyn je málo jedovatý, má narkotický účinek, může způsobit ochrnutí dýchacích center, způsobuje omrzliny, ospalost, závratě, bezvědomí.

První pomoc :

- přenést postiženého na čerstvý vzduch, uložit do stabilizované polohy, uvolnit oděv, sejmout potřísněný oděv, postižená místa opláchnout a dát sterilní obvaz, netřít omrzlá místa, zasažené oči důkladně promývat vodou směrem od kořene nosu, při násilném otevření víček.

Propan-butan - C₃H₈ - C₄H₁₀

- kapalný plyn, rychle se odpařuje, vzniká studená mlha a výbušná směs, je to bezbarvý plyn se slabým zápachem, obchodní produkt obsahuje zapáchající příměsi, je málo rozpustný ve vodě,
- má narkotický účinek, působí závratě, nevolnost, ospalost, svalovou ochablost, stavy podráždění, bezvědomí.

První pomoc :

- přenést postiženého na čerstvý vzduch, uložit ho do stabilizované polohy, uvolnit oděv, zavést umělé dýchání, sejmut potřísněný oděv, postižená místa opláchnout, omrzlá místa netřít.

Acetylen - C₂H₂

- je bezbarvý plyn, čistý příjemně voní po éteru, technický produkt páchne po česneku, není jedovatý, rozpouští se ve vodě, plyn je **mimořádně hořlavý** a snadno vznětlivý,
- plyn způsobuje nevolnost, bolest hlavy, zvracení, otupělost, bezvědomí, vysoké koncentrace působí narkoticky.

První pomoc :

- uvolnit těsné části oděvu, při zástavě dechu zavést umělé dýchání, přivolat lékaře, nenechat postiženého prochládnout, přepravovat pouze vleže.

Benzín

- je bezbarvá kapalina s typickým zápachem, obchodní formy bývají zbarvené, páry tvoří výbušnou směs, které je těžší než vzduch, benzín se s vodou nemísí,
- delší vdechování výparů vede k pocitu opilosti, bolestem hlavy, stavu obluzení a zvracení, vysoké koncentrace k bezvědomí a zástavě dechu.

První pomoc :

- vyvést postiženého ze zamořeného prostředí, zasažené oči důkladně promývat vodou směrem od kořene nosu, násilně otevřít oči, uložit do stabilizované polohy, uvolnit součásti oděvu, postižená místa opláchnout, zavést umělé dýchání, k uklidnění opatrně aplikovat uklidňovací látky.

Zemní plyn - obsahuje hlavně metan CH₄

- bezbarvá kapalina, odpařením se tvoří chladná mlha a výbušná směs, které se rychle šíří, mlha je těžší než vzduch, plyn je bezbarvý a lehčí než vzduch,
- plyn působí slabě narkoticky, způsobuje bolení hlavy, závrať, ospalost, bezvědomí.

První pomoc :

- přenést na čerstvý vzduch, uložit do stabilizované polohy, uvolnit oděv, zavést umělé dýchání.

1.3. Základní právní informace

Základní práva a povinnosti při řešení mimořádných událostí jsou obsažena v zákoně č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) ve znění pozdějších předpisů.

Jedná se především o následující opatření :

Městys Krucemburk

Zajišťuje připravenost správního obvodu obecního úřadu na mimořádné události, které ohrožují životy, zdraví, životní prostředí nebo značné majetkové hodnoty. Zajišťuje připravenost na provádění záchranných a likvidačních prací a ochranu obyvatelstva.

Dojde-li v důsledku živelné pohromy nebo jiné mimořádné události k ohrožení hospodářského nebo veřejného života v obci, podílí se orgány městyse na provádění záchranných a likvidačních prací spolu s IZS.

- **Starosta městyse v době krizového stavu:**

- zabezpečuje varování osob před hrozícím nebezpečím;
- nařizuje a organizuje evakuaci osob z ohroženého území;
- je oprávněn požádat právnické a fyzické osoby k poskytnutí dobrovolné pomoci;
- organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatel;
- plní úkoly a opatření uvedené v krizovém plánu kraje;
- zajišťuje organizaci dalších nezbytných opatření.

Právnické a fyzické osoby :

- jsou povinny v souvislosti se záchrannými a likvidačními pracemi **poskytnout osobní nebo věcnou pomoc na přímou výzvu velitele zásahu, orgánů samosprávy, nebo státní správy,**
- mají právo na náhradu účelně vynaložených nákladů, pokud splnily uložené povinnosti,
- úhrada se vyžaduje písemně u toho orgánu, který povinnost uložil a to nejpozději do 6 měsíců po jejím vzniku,
- fyzická osoba má právo odmítnout uloženou povinnost při prokazatelném ohrožení svého života, nebo zdraví,
- od povinnosti poskytnout pomoc jsou osvobozeny osoby do 18 let a od 62 let, osoby zdravotně nezpůsobilé a plně invalidní osoby (mohou poskytnout pomoc dobrovolně);
- strpět vstup osob provádějící záchranné práce do budov, zařízení a na pozemky, strpět umístění zařízení systému varování a vyzoomění na nemovitostech;

Je samozřejmé, že mezi všeobecné povinnosti právnické a fyzické osoby patří :

- organizačně zajistit v co nejkratším časovém limitu likvidaci mimořádné události a bezpečnost zaměstnanců i občanů,
- vyrozumění složek integrovaného záchranného systému, samosprávy nebo státní správy,
- vyrozumění a varování bezprostředně ohroženého obyvatelstva.
- **Za nesplnění povinnosti podle zákona o IZS může být uložena pokuta do 20 tis. Kč fyzické osobě a do 3 mil. Kč právnické osobě, nebo podnikající fyzické osobě.**

2. ZPŮSOBY VYROZUMĚNÍ

2.1. Poplachové sirény

PRVOTNÍM VAROVACÍM PROSTŘEDKEM JE S I R É N A

Když zazní siréna platí tato tři základní pravidla :

1. Okamžitě se ukryjte.
2. Uzavřete dveře a okna.
3. Zapněte rádio nebo televizi.

Informace o způsobu varování obyvatelstva v případě vzniku havárie:

V souladu se zákonem č.239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, § 7, odst. 2, písm. f) rozhodl ministr vnitra, že dnem 1. listopadu 2001 se mění platnost varovných signálů CO, které jsou vyhlašovány prostřednictvím sirén na území České republiky.

Je nově zaveden jeden varovný signál "VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA" pro varování obyvatelstva při hrozbě nebo vzniku mimořádné události. Signál je vyhlašován kolísavým tónem sirény po dobu 140 vteřin. Signál může být vyhlašován třikrát za sebou v cca tříminutových intervalech.

Po akustickém tónu sirény, při vyhlášení varovného signálu "Všeobecná výstraha", bude následovat tísňová informace z hromadných informačních prostředků (republiková, regionální a místní působnost) pro vyrozumění obyvatelstva o hrozící nebo vzniklé mimořádné události.

Tón sirény	Délka tónu	Název varovného signálu
KOLÍSAVÝ	140 vteřin	"VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA"

Zapněte rádio a televizi a sledujte jejich hlášení. Sledujte také informace z megafonů projíždějících automobilů. Varovný signál „VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA“ znamená vždy nějaké nebezpečí.

Dosud vyhlášený signál "POŽÁRNÍ POPLACH" zůstává v platnosti a slouží ke svolání jednotek požární ochrany. Signál je vyhlášen přerušovaným tónem sirény po dobu 1 minuty. Tento není varovným signálem.

Signál "Požární poplach" vyhlášený elektronickou sirénou napodobuje hlas trubky troubící tón "HÓŘÍ",

"HÓ-ŘÍ" atd. po dobu 1 minuty. (Je jednoznačný a nezaměnitelný s jinými signály).

UPOZORNĚNÍ

Sirény na území správního obvodu městyse Krucemburk jsou funkčně zkoušeny - trvalým tónem po dobu 140 vteřin. V současné době se akustická zkouška koncových prvků provádí v souladu s § 11 Vyhlášky Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva, zpravidla každou první středu v měsíci ve 12,00 hodin.

2.2. Sdělovací prostředky a další možnosti uvědomění obyvatel

V případě krizové situace budete varováni a vyrozuměni !

Hromadné sdělovací prostředky:

- veřejnoprávní rozhlas - stanice RADIOŽURNÁL, PRAHA, RSCRo-88,7 FM;
- regionální rádio Vysočina 94,3 FM, Český rozhlas region Vysočina 87,9 FM;
- veřejnoprávní televize - programový okruh ČT 1 a ČT 2,
- celostátní a regionální tisk.

Státní správa využívá i místních informačních prostředků :

- regionální rozhlasové a televizní stanice, místní tisk;
- sirény a další zvukové signály;
- vyhlášky pro obyvatelstvo, letáky;
- reklamní poutače, apod.

Orgány odpovědné za řešení situace (policie, hasiči, civilní ochrana, vojsko apod.) mohou navíc použít :

- megafony, elektronické - „mluvící „ sirény;
- motospojky, rozhlasové vozy a další speciální prostředky.

3. ZÁSADY CHOVÁNÍ PŘI MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

3.1. Všeobecné zásady a doporučení občanům

- zachovejte klid, jednejte s rozmyslem, nepodléhejte panice,
- pokud jste původcem, nebo jste zjistil mimořádnou událost volejte na některé z tísňových čísel - ☎ 150, 155, 158

Každá prvotní informace by měla obsahovat :

- Co se stalo, jaký je rozsah mimořádné události (dále MU);
 - přibližný počet postižených, raněných;
 - kde k MU došlo, adresa, popis místa a orientace k místu MU;
 - jméno a číslo telefonu osoby, která událost hlásí, pro zpětné ověření pravdivosti.
-
- tísňová čísla je možno volat z kterékoliv telefonní stanice bezplatně (bez karty, nebo mince i z automatu),
 - varujte ostatní ohrožené občany,
 - chraňte sebe a podle možností a svých schopností pomozte chránit i ostatní osoby,
 - poskytněte pomoc, nejste-li schopni pomoci, tak okamžitě opusťte ohrožený prostor,
 - uposlechněte pokynů pracovníků záchranných složek, orgánů samosprávy a státní správy,
 - pro děti do školek a škol nemusíte, učitelé zajistí jejich ochranu.

Mimo krajní případy nouze netelefonujte na profesní složky integrovaného záchranného systému.

DOPORUČENÍ OBČANŮM, JAK SE PŘIPRAVIT NA MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

Následující doporučená opatření Vám mohou pomoci předem vytvořit solidní zázemí pro řešení nenadálé krizové situace.

Příprava rodiny na krizové situace :

Zjistěte si možná nebezpečí v místě svého bydliště (možnosti požáru, povodně, chemické havárie apod.) a připravte se na každé z nich.

Ve Vaší rodině pak pohovořte o tom, co byste dělali v případě nebezpečí. Pro případ krizové situace si připravte telefonní čísla a stanovte si místa setkání v případě nutného rozchodu rodiny. Doporučujeme si procvičit činnost v krizových situacích (např. formou hry s dětmi). Svě děti seznamte se zvukovými signály varovných systémů a naučte je přivolávat pomoc v krizových situacích. Naučte své děti znát své příjmení, adresu bydliště a číslo telefonu. Velmi malé děti by měly mít u sebe kartičku s těmito údaji a případně dalšími důležitými informacemi např. o zdravotním stavu.

Pro zvládnutí požáru v bytě nebo domě doporučujeme nákup vhodného hasicího přístroje.

Děti v krizové situaci :

Děti jsou při krizových situacích zmatené, nervózní a vystrašené. Hledají pomoc hlavně u svých rodičů. Zmatek a strach dospělých se rychle přenáší na děti. Proto Vaše činy a jistota jsou jistotou i pro děti. Při záchranných a likvidačních pracích uložte dítěti pro něj splnitelný jednoduchý úkol a číňte jej za něj odpovědným. Snažte se zabránit pocitu dítěte, že krizová situace nastane znovu, že bude někdo zraněn nebo zabit, že rodina bude nenávratně roztržena a že zůstane úplně samo.

Potraviny a pitná voda :

Většina domácností má přiměřené množství potravin připravených a uložených pro běžnou denní potřebu. Je však účelné vyčlenit část potravin s delší dobou trvanlivosti pro případ mimořádné události. Tyto potraviny by měly být použitelné za studena, nebo po jednoduché tepelné úpravě. Také zásoba minerálních vod je důležitou součástí připravenosti domácnosti na krizové situace. Tyto však lze nahradit vodou z vodovodu v umělohmotných nebo jiných odolných nádobách. Lze doporučit i menší zásobu octa nebo kyseliny citrónové a jedlé sody pro roztoky na improvizované obklady. Je vhodné mít připravenou potravinářskou fólii k ochraně potravin.

Domácí lékárnička :

Je významným pomocníkem při ošetřování drobných poranění. Lékárnička by měla mít v domácnosti své stálé místo a měla by být uložena mimo dosah malých dětí.

Doporučený obsah lékárničky :

- nůžky a zavírací špendlík;
- 3 kusy obvazů a rychloobvaz, gáza hydrofilní skládaná;
- náplast, náplast s polštářkem;
- trojcípý šátek;
- pryžové škrtidlo, elastické obinadlo a resuscitační rouška;
- borová voda 2 % 100 ml pro výplach očí a oční kapky;
- kapátko sterilní 10 -20 ml k výplachům očí;
- desinfekční roztok;
- léky: analgetika např. Acylpyrin, Paralen;
- živočišné uhlí např. Carbocit;
- při alergických reakcích např. Dithiaden.

Nezapomeňte lékárničku 1 x za rok zkontrolovat, případně vyřadit léky s prošlou životností a doplnit nové.

Zavazadlo pro případ mimořádné situace, evakuace nebo ukrytí :

Nejvhodnější jsou různé batohy (krosny), cestovní tašky, kufry, označené visačkou se jménem a adresou.

Doporučený obsah zavazadla :

- osobní doklady a cennosti;
- osobní léky a další prostředky - doporučuje se tlakový obvaz, léky tišící bolest, snižující horečku, desinfekční a antiseptické prostředky;
- základní trvanlivé potraviny na 3 dny - dobře zabalený chléb, konzervy, suchý salám, tvrdé sýry, trvanlivé ovoce a zelenina, sušenky, bonbóny, žvýkačky;
- nádoby s tekutinami - voda, čaj, šťávy atd. - počítejte 2 - 3 litry na osobu a na den;
- toaletní a hygienické potřeby - toaletní papír, mýdlo, kartáček na zuby a zubní pasta, ručník apod.
- předměty denní potřeby - jídelní misky, příbor, umělohmotná nebo polní láhev, nůž, provázek, šitíčko, zavírací špendlíky, otvírač na konzervy;
- bateriová svítlna a náhradní baterie, svíčky, zápalky, zapalovač;
- bateriový rozhlasový přijímač a náhradní baterie , mobilní telefon;
- spací pytel, deka, karimatka, nafukovací lehátko;
- náhradní prádlo, náhradní obuv a oblečení, pláštěnka, šátek, pokrývka hlavy;
- pro děti hračka, knihy a další prostředky pro zkrácení dlouhé chvíle.

Nelze s sebou brát objemné předměty, rychle se kazící potraviny, zbraně, jedovaté látky a zbytečné předměty.

Ochranné vybavení :

Pro každou domácnost doporučujeme pomocné ochranné vybavení jako je nepromokavý plášť, nebo podobný oděv, gumové vysoké boty, gumové rukavice.

Příprava dokladů :

Často se stává, že v důsledku požáru, povodně apod. jsou zničeny důležité rodinné a osobní doklady. Tomu lze předejít tím, že tyto doklady umístíme do kovové schránky, která je nepromokavá a odolná proti požáru. Do schránky je možné umístit také rodinné cennosti. Doporučujeme malé přenosné pokladny.

Ve schránce by měly být :

- rodinné doklady (rodný list, oddací list apod.);
- potvrzení o důchodu a příjmu, průkazky k žirovým účtům;
- vkladní knížky, kreditní karty, hotové peníze, pojistky, důležité platební doklady;
- vysvědčení, výpisy z pozemkové knihy, závěť apod.

V případě krizové situace je nutné mít s sebou osobní doklady - občanský průkaz, pas, řidičský průkaz, technické osvědčení apod. Součástí Vašich dokladů by měla být i kartička, na které budou uvedeny informace o Vašem zdravotním stavu a jméno osoby, kterou je vhodné informovat, pokud by se Vám něco stalo.

Příprava vozidla :

Pokud jste vlastníky vozidla, buďte připraveni na případnou evakuaci. V případě ohrožení je vhodné mít vozidlo v blízkosti místa svého bydliště, mít vozidlo v dobrém technickém stavu, mít v nádrži pohonné hmoty alespoň na ujetí 100 km, mít v pořádku nářadí a náhradní díly, malou lopatku, montérky, nebo starší oděv, deku a malý hasicí přístroj.

Ochrana před požárem :

Před odchodem z domova na delší dobu uzavřete přívod plynu, vody, vypněte elektrický proud a uhasťte oheň.

Před odchodem z domova nebo evakuací na vchodové dveře domu, nebo bytu pevně umístěte list papíru, kde bude uvedeno :

EVAKUACE nebo UKRYTÍ, jméno, datum a čas. Z druhé strany papíru je možno uvést místo evakuace nebo ukrytí.

UKRYTÍ - ÚKRYTOVÉ PROSTORY

Když uslyšíte sirénu a víte, že nejde o zkoušku sirén tak :

1. OKAMŽITĚ SE UKRYJTE

Vyhledejte úkryt v nejbližší budově. Tou může být výrobní závod, úřad, kancelář, obchod, veřejná budova i soukromý dům.

Jestliže cestujete automobilem a uslyšíte varovný signál, zaparkujte automobil a vyhledejte úkryt v nejbližší budově.

2. ZAVŘETE DVEŘE A OKNA

Když jste v budově, zavřete dveře a okna. Siréna může s velkou pravděpodobností signalizovat únik toxických látek, plynů, radiačních zplodin a jedů. Uzavřením prostoru snížíte pravděpodobnost vlastního zamoření.

3. ZAPNĚTE RÁDIO NEBO TELEVIZI

Informace o tom, co se stalo, proč byla spuštěna siréna a varováno obyvatelstvo a co dělat dále, uslyšíte v mimořádných zpravodajstvích hromadných informačních prostředků. V případě výpadku elektrického proudu využijte přenosný radiopřijímač na baterie. Tyto informace jsou sdělovány i policejními megafony.

Než odejdete do krytu

Uhasťte oheň v kamnech a jiných spalovacích zařízeních. Zabezpečte si zásobu potravin a vody (potraviny uložte do neprodyšných obalů- PVC, a tyto pak do chladničky, mrazáku, spíže a pod. v chladném prostoru) minimálně na dobu 3 dnů.

V rodinných domcích používajících vodu ze studní tyto zabezpečte před povrchovým znečištěním (překrytím fólií z PVC, PE či jiným neprodyšným materiálem).

Nesnažte se shánět jednotlivé rodinné příslušníky, neboť obdobná opatření jsou prováděna na pracovištích, ve školách i školkách a ostatních sociálních zařízeních. Zachovejte klid a zbytečně netelefonujte. Zapněte rádio nebo televizi.

Kam se ukrýt

- využití bytu, a to místnosti, která má okna na straně odvrácené větru;
- ostatní místnosti s velkou podlahovou plochou a malými okny;
- nevyužívat prostory s průvanem.

Při chemickém poplachu se neukrývejte do sklepa - většina plyných škodlivin

je těžší než vzduch!

Úprava sklepního či bytového prostoru k ukrytí

Utěsněte okna a dveře u zvolené části domu nebo bytu. Připravte si ochranné prostředky včetně doporučeného oblečení (ochrannou roušku, pláštěnku, pokrývku hlavy, rukavice nebo návleky na ruce, obuv z umělé hmoty nebo gumové holiny, případně návleky na obuv a další vhodné oblečení pro případ odchodu). Vytvořte možnost sledovat státní rozhlas nebo televizi ČT 1, včetně možnosti poslechu místního rozhlasu.

Improvizované úkryty jsou suterénní a jiné vhodné prostory obytných domů, provozních a výrobních objektů, které se za stavu ohrožení státu a za válečného stavu přizpůsobují k ochraně před účinky soudobých bojových prostředků. V míru se k ukrytí před toxickými účinky nebezpečných chemických látek využívají přirozené ochranné vlastnosti obytných a jiných budov. Jedná se zpravidla o místnosti a prostory na odvrácené straně od zdroje nebezpečí, utěsněné proti pronikání těchto látek.

Ochrana obyvatelstva ukrytím

Ukrytím se rozumí využití úkrytů civilní ochrany a jiných vhodných prostorů, které se stavebními a jinými doplňkovými úpravami přizpůsobují k ochraně obyvatelstva. K tomuto účelu se využívají stálé a improvizované úkryty.

Stálé úkryty jsou již v době míru vybudované ochranné stavby k ukrytí obyvatelstva zejména za válečného stavu. Jsou vybaveny technologiemi, které umožňují dodávky nezávadného vzduchu, elektrické energie a pitné vody. Člení se na stálé **tlakově odolné úkryty** a **stálé protiradiační úkryty**. Řada těchto úkrytů byla vybudována s dvouúčelovým využitím jako garáže, kina, obchody, sklady apod.

Stálé tlakově odolné úkryty zajišťují ochranu ukryvaných osob proti tlakové vlně, pronikavé radiaci, radioaktivnímu zamoření, světelnému a tepelnému impulsu, proti účinkům chemických zbraní a biologických prostředků. Stálé protiradiační úkryty poskytují obdobnou ochranu jako stálé tlakově odolné úkryty s omezenou odolností proti účinkům tlakové vlny .

3.2. Únik nebezpečné látky

V takovéto mimořádné situaci bude vyhlášen **varovný signál** pomocí sirén doplněný hlasovou zprávou o typu nebezpečí nebo jinými dostupnými prostředky:

- závodní rozhlas;
- rozhlasové vozy;
- veřejné sdělovací prostředky.

Poplach vyhláší:

- původce mimořádné situace;

- HZS podle charakteru a rozsahu nebezpečí plošně v ohroženém území.

Pokyny pro občana v zástavbě :

- vraťte se okamžitě domů, nebo vstupte do nejbližšího domu, který pro Vás vytváří důležitou ochranu;
- pokud je to možné, tak se zdržujte v prostorách na odvrácené straně od zdroje úniku;
- nemá-li místnost přívod vody, doneste si ji v uzavřené nádobě v množství cca 3 - 5 litrů;
- zavřete okna, dveře a ventilační otvory a utěsněte je izolační páskou, hadry apod.;
- zachovejte klid a neopouštějte ochranné prostory do doby vydání pokynu k jejich opuštění;
- pokud je to možné, poslouchejte rozhlas a televizi;
- v případě průniku škodliviny do místnosti, přitiskněte si navlhčené tampony nebo kapesník k ústům a nosu a přes tento jednoduchý filtr dýchejte.
- konec „**poplachu**“ bude vyhlášený všemi dostupnými prostředky;
- vyvětrejte úkrytové prostory.

Pokyny pro občany v nezastavěném prostoru : (ve volné přírodě apod.)

- ve volném prostoru, kde není možnost využít izolačních vlastností staveb se snažte opustit ohrožené území kolmo na směr přízemního větru.
- **dále se řiďte pokyny krizových orgánů městyse nebo záchranných složek, nechejte se odborně vyšetřit lékařem i když si myslíte, že u Vás nedošlo k poškození zdraví !**

3.3. Požár

Zásady chování při požáru :

- vyhlásit „**POŽÁRNÍ POPLACH**“ voláním „**HOŘÍ**“ !!!, informovat hasičský záchranný sbor (HZS) na telefon ☎ **150, 112** nebo na příslušnou ohlašovnu požárů;
- prověřte, zda se v ohroženém prostoru nenacházejí osoby nebo zvířata, pokud ano, snažte se je zachránit;
- zastavte přívod plynu a vypněte elektrický proud !!!

- vezměte nejnnutnější osobní věci (doklady, peníze, léky a podobně) a požárem ohrožený prostor opusťte!
- vynesete věci, které mohou působením požáru zvýšit jeho aktivitu nebo vyvolat výbuch a zvýšit škodlivost vznikajících plynů;
- z blízkosti požáru zajistěte odstranění překážek, které mohou omezit zásah hasičského sboru a dalších záchranných jednotek;
- do příjezdu hasičů je každý povinen podle rozsahu požáru jej omezit nebo likvidovat;
- při požáru vícepodlažního obytného domu je třeba, aby majitelé jednotlivých bytů byli k dispozici hasičským jednotkám k poskytnutí informací a k případné prohlídce bytu;
- nemůžete-li pomoci, nezdržujte se v těsné blízkosti požáru a nebraňte hasičům v jejich činnosti;
- pamatujte, že záleží na každém jak se zachová a jak bude rozhodný. Svým postojem je mnohdy schopen zabránit vyšším škodám nebo případným ztrátám na životech spoluobčanů, nebo ztrátě majetku.

Druhy a použití hasících přístrojů

- ◆ **vodní** pevné látky - dřevo, papír, seno, sláma, textil;

Nepoužívat na zařízení pod el. proudem!

- ◆ **pěnový** pevné látky - dřevo, uhlí, papír, textil, plasty, hořlavé kapaliny, aceton, alkoholy, líc, étery;

Nepoužívat na zařízení pod el. proudem a k hašení lehkých kovů!

- ◆ **práškový** pevné látka - uhlí, dřevo, apod., hořlavé kapaliny, plyny a el. zařízení, jemná mechanika a točivé stroje;

Nepoužívat na kovy (sloučeniny hořčkové slitiny).

- ◆ **sněhový** hořlavé kapaliny, hořlavé plyny a el. zařízení pod proudem, cukr, mouka, apod.

Nebezpečí vzniku omrzlin :

3.4. Dopravní nehody

Zásady chování při dopravní nehodě :

- zabezpečit jakýmkoliv způsobem předání informace kterékoliv složce integrovaného záchranného systému telefon - tísňová čísla ☎ **150, 155, 158, 112.**

Hlášení o nehodě by mělo obsahovat tyto informace :

a) místo nehody - orientační body místa;

- b) zda došlo k újmě na zdraví - počet raněných, případně usmrcených;
- c) zda v důsledku nehody nedochází k úniku ropných látek;
- d) zda je přepravní prostředek označený oranžovou tabulí nebo jinou výstražnou značkou;
- e) kdo nehodu oznamuje;
- f) případně další podrobnosti.

Poskytněte podle svých schopností první pomoc:

- zabraňte podle možností dalšímu rozšíření nehody jinými účastníky provozu;
- podle možnosti zabraňte pronikání ropných látek do vodotečí a kanalizace improvizovanými prostředky (prkna, trámy, fólie z plastické hmoty, pytle s pískem apod.)
- v případě přepravy nebezpečných látek se k havarovanému prostředku nepřibližujte !
- snažte se přečíst o jakou látku jde nebo přečíst čísla v oranžové obdélníkové tabulce;
- tato čísla uveďte v hlášení o nehodě;
- vyčkejte do příjezdu policie a záchranných složek.

Možné označení přepravního prostředku přepravujícího škodliviny :

Bílá tabule s černým nápisem

<p>Nebezpečný náklad</p>

Oranžová tabulka

<p>33</p>
<p>1005</p>

vrchní číslo udává druh nebezpečí

dolní číslo udává druh chem. látky

3.5. Povodně

Zásady chování při povodních :

- průběžně sledovat vývoj situace, informace o vyhlášených stupních pohotovosti získáte ze sdělovacích prostředků nebo od povodňových orgánů Statutárního města Jihlavy.
- opusťte včas ohrožený prostor za dodržení zásad pro evakuaci obyvatel vydávaných povodňovou komisí nebo krizovými orgány městyse, hasiči
- **důsledně dbejte pokynů orgánů městyse.**

I. Stupeň povodňové aktivity = STAV BDĚLOSTI

- o tomto stupni jsou orgány samosprávy informovány zpravidla cestou Krajského úřadu.

II. Stupeň povodňové aktivity = STAV POHOTOVOSTI

- je zajištěna trvalá pohotovost, zasedá povodňová komise, jsou přijímána opatření.

III. Stupeň povodňové aktivity = STAV OHROŽENÍ

- realizace plánovaných opatření ke snížení ohrožení životů a majetku :

- odstranit nebo řádně zajistit snadno odplavitelný materiál;
- odvést do bezpečí hospodářská a domácí zvířata;
- uzavřít hlavní přívod plynu a elektřiny;
- přemístit majetek do prostor, které nejsou ohroženy;
- uposlechnout pokynů povodňových orgánů městyse

3.6. Zásady chování při vyhlášení evakuace

Evakuace je jedním z opatření, které bude vyhlášeno vždy, pokud nebude zajištěna ochrana osob v místech jejich pobytu jiným způsobem.

Evakuaci vyhlašují :

- v místě zásahu velitel zásahu složek IZS /§ 19 odst.3 písm.a) zákona č.239/2000 Sb./
- ve městě primátor /§ 23 odst. 1 písm.b) zákona č.240/2000 Sb./
- pro území více obcí organizuje hejtman kraje.

Důvodem pro vyhlášení evakuace může být :

- nebezpečí zamoření chemickými látkami;
- požár;
- hrozící výbuch, teroristická akce;
- stavební narušení objektu;

- povodeň nebo zátopová vlna apod.

Podle okolností i důvodů k evakuaci budou rozdílné časové možnosti a materiální podmínky k jejímu provedení.

Po vyhlášení evakuace :

- zachovejte klid a rozvahu;
- přesvědčte se zda i Vaši sousedé o tomto opatření vědí;
- připravte si nejnnutnější věci (doklady, cennosti, léky apod.);
- podle časových možností zabezpečte zvířectvo, majetek a sledujte další pokyny, informace ve sdělovacích prostředcích, místním rozhlase apod.;
- uhasťte otevřený oheň v kamnech, krbech a podobně;
- před opuštěním objektu uzavřete hlavní přívod vody, plynu a vypněte elektrický proud
- opusťte s připravenými věcmi místo pobytu;
- svým přístupem buďte nápomocni hladkému průběhu evakuace, dodržujte pokyny pracovníků samosprávy, složek integrovaného záchranného systému a orgánů státní správy.

! Zabraňte panice ! Přesvědčte se zda ve vaší blízkosti nejsou ohroženi lidé staří, nemocní, neschopní pohybu. Postarejte se o děti bez dozoru !

3.7. Epidemie a nákazy

Zásady chování při epidemiích a nákazách :

- důsledné dodržování osobní **hygieny**;
- v případě onemocnění nebo podezření na infekční onemocnění vyhledejte ihned pomoc u orgánů zdravotnické, hygienické nebo veterinární služby.

Zdrojem nákazy může být infikovaný člověk nebo zvíře (akutně nemocný, skrytě nemocný, v rekonvalescenci či nosič choroboplodných zárodků). Proces šíření nákazy pokračuje přenosem choroboplodných zárodků ze zdroje na vnímavého jedince. Přenos nakažlivých onemocnění může být přímý (přímým stykem) např. u pohlavních nákaz včetně AIDS, zvláštním případem přímého přenosu je poranění zvířetem (např. vzteklina) a přenos z matky na plod (např. toxoplasmóza apod.) nebo nepřímý :

- znečištěnými předměty (nádobí, kapesníky, prádlo apod.);
- vzduchem - vdechnutím a proniknutím mikrobů na sliznici a kůži (např. chřipkové onemocnění, meningoková meningitida tj. nejzávažnější hnisavý zánět mozku apod.);
- požitím potravy a vody s choroboplodnými zárodky (např. salmonelózy a některé další střevní nákazy, žloutenka typu A apod.);
- přisátím infikovaného klíštěte nebo bodnutím infikovaným hmyzem (klíšťový zánět mozku, lymfská borelióza apod.).

Vnímavý jedinec je třetím a posledním článkem epidemického procesu. Na vnímavosti člověka závisí, zda u něj onemocnění proběhne akutně nebo skrytě. Vnímavost je protikladem

imunity - odolnosti. Protože každý výskyt infekčního onemocnění předpokládá přítomnost zdroje nákazy a její přenos na vnímavé obyvatelstvo, je boj proti každé infekční nákaze zaměřen na :

- izolaci nemocných nebo nosičů;
- účinnou léčbu nemocných;
- vyhledávání kontaktů a dalších možných zdrojů nákazy;
- karanténu osob podezřelých z nákazy, včetně zvýšeného zdravotnického dozoru lékařem;
- vyhubení zvířecích zdrojů nákazy.

Přenos nákazy lze znemožnit nebo omezit dodržováním základních hygienických zásad, desinfekcí a deratizací v ohnisku nákazy.

Vnímavého jedince lze zbavit vnímavosti očkováním, eventuálně profylaktickým podáváním preparátů (léků) osobám podezřelým z nákazy.

3.8. Teroristické akce

ANONYMNÍ OZNÁMENÍ (uložení bomby, třaskaviny; použití nebezpečné látky apod.)

- Nedotýkejte se podezřelého předmětu.
- Zavřete dveře a okna.
- Zatáhněte záclony, závěsy nebo žaluzie.
- Opusťte budovu a následujte ostatní evakuované do předem vyhrazených prostor.
- Vezměte s sebou všechny osobní věci (osobní doklady apod.).
- Dodržujte pokyny a instrukce vydané správcem objektu.
- Vyčkejte na další instrukce bezpečnostních složek řídících akcí.
- V případě nálezu podezřelého předmětu např. obálky, balíčku, oznamte tuto skutečnost na Policii ČR nebo Hasičský záchranný sbor ČR.

TERORISTICKÁ AKCE (za použití střelných zbraní)

- Pokud jste mimo budovu, okamžitě opusťte ohrožené místo.
- Pokud jste v budově, nezdržujte se v blízkosti oken.
- Ukryjte se za vhodným kusem nábytku.
- Striktně dodržujte instrukce vydávané bezpečnostními složkami.
- Vyvarujte se použití pevných telefonních linek.
- Zachovejte klid a rozvahu.

4. ZÁSADY PRVNÍ A VZÁJEMNÉ POMOCI

Poskytnout pomoc ohroženému patří k základním morálním i zákonným povinnostem člověka. Cílem této části příručky je zdůraznit hlavní principy jednání při poskytování první pomoci, nikoliv nahrazovat zdravotnické odborné příručky.

Neposkytnutím první základní pomoci se občan vystavuje trestnímu stíhání podle § 207 a 208 Trestního zákona.

☎ 155 Zdravotnická záchranná služba

Základní úkony první pomoci - než přijede sanitka

❖ Hlavní zásadou je nepodlehnout panice

Pokuste se :

- odstranit příčinu, která způsobila újmu na zdraví (elektrina apod.);
- dopravte zraněného mimo dosah působení škodlivin (plyn apod.);
- zhodnoťte stav zraněného - stav základních životně důležitých funkcí:- dýchání, srdeční činnost, vědomí, zjistěte zda došlo k velkému zevnímu, zejména tepennému krvácení;
- podle stupně postižení základních životních funkcí proveďte první pomoc podle následujících rad :

Osoba postižená těžkým poraněním upadá do šokového stavu. Šok je reakcí organismu na zranění, těžká poškození, nebo velkou zátěž na organismus .

a) Protišoková poloha a protišoková opatření

Příznaky šoku : postižený je bledý, zpocený, úzkostlivý, má zrychlený a mělký tep, zrychleně dýchá. Těžký šok se projevuje netečností postiženého, ospalostí a značnou bledostí. Postiženého položíme na záda s podloženýma nohama a uvolníme tísňící šatstvo. Ukládáme ho do tepla (nebo přikryjeme dekou, kabátem apod.). Zraněného zklidňujeme a zajišťujeme klid v okolí. Žízeň raněného tišíme zvlhčováním obličej a rtů (nedáváme pít!). Snažíme se co nejrychleji přivolat lékařskou pomoc.

b) Stabilizovaná poloha

Používáme ji, pokud je postižený v bezvědomí, ale vykazuje základní životní funkce. Stabilizovaná poloha spočívá v tom, že postižený leží na boku, kdy spodní paže je položena volně za zády podél těla, horní paže je ohnuta v lokti a hřbet ruky je vsunut pod obličej. Spodní noha leží volně natažena a horní je pokrčena v koleni před tělem. Postiženého nesmíme nechávat bez dozoru.

UVOLNĚNÍ DÝCHACÍCH CEST

K ucpání dýchacích cest dochází při zapadnutí jazyka, uvolnění svalstva měkkého patra, vdechnutím cizího tělesa, případně otokem sliznic dýchacích cest. **Příznakem** ucpání dýchacích cest jsou chrčivé zvuky, neslyšitelnost procházení vzduchu a zastavený pohyb hrudníku, dochází k modrání kůže. Dýchací cesty je nutné vyčistit mechanicky pootočením hlavy postiženého na stranu a odstraněním cizího tělesa prsty z úst. Malé dítě uchopíme tak, že jeho hlava směřuje dolů. Údery mezi jeho lopatky se snažíme vypudit cizí těleso z dýchacích cest. **Umělé dýchání z úst do úst (nebo do nosu)** Pokud se po uvolnění dýchacích cest neobnoví dýchání, zahájíme umělé dýchání z úst do úst dvěma hlubokými vdechy. Přitom sledujeme zda se pohybuje hrudní koš. Ústy obemkneme ústa postiženého a uzavřeme nos sevřením prsty. Hranou ruky přitom tlačíme na čelo tak, aby hlava zůstala v záklonu. Vdechování provádíme každých 5 vteřin a po vdechnutí oddálíme ústa. U malých dětí, nebo při poranění úst provádíme umělé dýchání do nosu, při uzavření úst zdvižením brady. Umělé dýchání je nutno provádět tak dlouho, dokud se neobnoví dýchací činnost, nebo do příchodu lékaře.

IMPROVIZOVANÁ ZÁSTAVA KRVÁCENÍ

Na většinu krvácení stačí přiložit sterilní krycí obvaz nebo tlakový obvaz. Velké tepenné nebo žilní krvácení zastavujeme co nejrychlejším stlačením rány prsty nad místem poranění směrem k srdci, tedy v místě kam budeme přikládat škrtidlo (šátek, šála, kravata apod.). Ránu přikryjeme sterilním obvazem a na vrch přiložíme tlakovou vrstvu - např. složený obvaz, svinuté obinadlo, šátek apod. a pevně převážeme.

POMOC PŘI SPÁLENINÁCH

Urychleně uhasíme hořící oděv vodou nebo přikrývkou (nesmí být z umělých hmot). Po kontrole základních životních funkcí musíme rychle provést ochlazení popálenin. K tomu účelu používáme vodu nebo jinou chladnou tekutinu např. minerálku. Postižené místo lze ponořit do nádoby s vodou, polévat tekutinou, nebo alespoň přikládat chladné promočené obvazy. Ochlazení se provádí asi 20 minut a pokud je účinné, omezuje bolesti postiženého. **Otevřené rány, způsobené spálením se nechladí !** Pokud na ráně drží zbytky oděvů, v žádném případě je nestrháváme. Vzhledem k tvorbě puchýřů a otoků v místě popálenin je nutné z popálených míst a jejich okolí sejmuti hodinky, šperky, přiléhající oděv a obuv. Po ukončení chlazení se rána přikryje sterilním obvazem nebo jiným sterilním materiálem. Je nutné zajistit protišoková opatření, lékařské ošetření a převoz do nemocnice.

DALŠÍ RADY PRO PRVNÍ POMOC

Při zhmoždění nebo vymknutí kloubů :

- přiložíme na oblast kloubu obinadlový nebo šátkový obvaz, **vymknuté končetiny nenapravujeme.**

Při poleptání kyselinami nebo louhy:

- je nutné zasažená místa okamžitě opláchnout vodou a zasypat neutralizačním práškem (**pro kyseliny, je to jedlá soda a pro louhy kyselina borová nebo kyselina citrónová**). Poraněná místa přikryjeme sterilním obvazem.

Při omrznutí :

- postižené místo přikryjeme suchým sterilním materiálem, který může být podložen vatou.

Při mdlobě :

- podložíme postiženého, hlavu snížíme a končetiny lehce vyvýšíme. Uvolníme oblečení a postaráme se o čerstvý vzduch.

Při uštknutí hadem :

- se doporučuje končetinu nad rankou stáhnout, aby se zvětšilo krvácení z ranky. Okolí ranky a samotnou ranku se doporučuje natřít silným roztokem hypermanganu. Postižený by měl dostávat silnou kávu, nikdy alkohol. Nedoporučuje se ránou vysávat nebo řezat. Zajistíme dopravu k lékaři a podání séra proti hadímu uštknutí.

Při úpalu nebo úžehu :

- postaráme se o ochlazení postiženého otíráním vlhkým ručníkem. Podáváme slané chladné tekutiny a transportujeme do stínu a chladu, zajistíme klid.

Při tonutí :

- po vytažení z vody rychle vyčistíme ústa a hrtan. Vytáhneme jazyk. Uvolníme oděv v horní polovině těla a postiženého uchopíme za pánev, kterou nadzdvihneme a několikrát postiženým silně zatřepeme, čímž by měla vytéct voda z plic. Pak okamžitě zavedeme umělé dýchání z plic do plic. Jakmile začne postižený dýchat, podáváme mu horké nápoje a udržujeme ho v teple. Postiženému by měla být poskytnuta lékařská pomoc.

Při zásahu elektrickým proudem :

- vyprostíme postiženého z okruhu elektrického proudu. Elektrický vodič by měl být odsunut **nevodivým** předmětem. Při zasažení elektrickým proudem o vysokém napětí vypneme proud. Postiženému poskytneme první pomoc.

5. DŮLEŽITÁ TELEFONNÍ ČÍSLA

Důležitá telefonní čísla :

Instituce, složka	Adresa	☎ spojení
KOPIS	Ke Skalce 32, Jihlava	950 270 102
HZS Kraje Vysočina	Ke Skalce 32, Jihlava	950 271 111
Tísňové volání		112
Policie ČR	Hromádky z Jistebnice 1 740, Chotěboř	158 725 292 412, 569 624 333
Územ. středisko záchr. služby		155
Hasiči		150
Nemocnice Havl. Brod	Husova 2 624, Havl. Brod	569 472 111
SDH Krucemburk		
- velitel František Bakeš		737 350 964
- starosta Jan Moravec		731 590 967
Úřady		
Úřad městyse Krucemburk	Nám. Jana Zrzavého 13, Krucemburk	569 698 710 569 698 711
Městský úřad Chotěboř	Trčků z Lípy 69, Chotěboř	569 641 100
Krajský úřad Kraje Vysočina	Žižkova 53, Jihlava	564 602 111
Finanční úřad	Krále Jana 259, Chotěboř	569 664 311
Úřad práce	Svojsíkova 333, Chotěboř	950 114 200
KHS	Štáflova 2003, Havl. Brod	569 474 211
Poruchové a havarijní služby		
Voda		567 301 471
Plyn		1239
Elektřina		800 225 577
Média		
Česká televize		736 531 233
Český rozhlas region Vysočina		567 310 900
Rádio Vysočina		567 320 770

ZÁVĚR

Budete-li se v případě mimořádné situace řídit radami obsaženými v této informaci, můžete tím výrazně ovlivnit ochranu a bezpečnost Vás i Vaší rodiny. Zároveň, aniž si to uvědomíte, přispějete k podstatnému snížení možných následků.

Nezapomínejte, že ve Vašem okolí mohou být lidé, kteří potřebují právě Vaši pomoc a žádný občan nesmí být v tomto případě ponechán svému osudu.

Tyto informace jsou určeny každému, kdo chce vědět jak pomoci sobě i druhému při mimořádných událostech.